

(The National Interest, 30.9.2011)

Неки посматрач – присталица теорије завере – имао би доста муке да се отме закључку да је европска финансијска криза уствари план Немачке. Јужна Европа, задужена преко свих својих могућности и суочена са сиромаштвом, јер су лешинари – трговци обвезницама намирисали свој лаки плен, сада гледа у Немачку као свог спасиоца. Ова финансијска збрка је довела опоравак и спас Немачке – од ранијег статуса парије до места предводника Европе. Заиста, није претерано када се тврди да је Немачка поново постала велика сила која на миран начин диктира будућност Европе – овог пута помоћу евра – а не помоћу метака. Она покушава да широм тог континента укине државни социјализам и да га замени умереношћу и строгом штедњом – а то је нешто што пре неколико година Грчка никада не би прихватила.

Завршни врхунац тог поновног немачког узлета је дошао гласањем у Бундестагу у четвртак, када је одобрено огромно повећање Европског фонда стабилности на 440 милијарди евра. Неколицина парламентарца је протестовала против те акције спасавања, али га је већина послушно одобрила. На Немачкој почива одговорност за око половину те своте. Тај фонд неће уклонити презадуженост, која највероватније мора бити ликвидирана наметањем нижег животног стандарда земљама Јужне Европе уз строге мере штедње које је и Немачка упркос великим протестима увела пре једне деценије – али, које су имале за последицу остварење њене садашње динамичне економије. Намена тог фонда је да заштити Грчку од хаотичног суноврата у банкрот и да уједно спречи евентуално ширење те заразе на Шпанију, Италију и Португалију. Истовремено, Грчка мора да уведе драконска смањења трошења, што је већ и почела да чини. То изгласавање у Бундестагу је била велика победа канцелара Ангеле Меркел, чији је положај изгледао прилично уздрман. Ако настави да сакупља такве успехе, могло би се десити и да постане канцелар са најдужим стажом у историји Савезне Републике Немачке. Била би поприлична иронија ако би ова жена са истока Немачке успела да створи уједињену Европу, којој је први – и са погледом чврсто управљеним на Запад, био тако предан онај вредни човек из Рајнланда, Конрад Аденауер.

Ангели Меркел није била потребна подршка опозиције – ни оних црвених, ни зелених, како би постигла убедљиву већину од 535 гласова. Њена коалиција са Слободним демократима треба да потраје још неколико година – до следећих избора. Она има шансе да постане “Гвоздена канцеларка Немачке”. Док је Хелмут Кол ујединио Немачку,

Пише: Џејкоб Хејлбрун
среда, 05 октобар 2011 11:31

она сада на дохвату руке има могућност да уједини Европу – и то по немачким принципима.

Она је делала споро, опрезно и упорно. Критичари тврде да је оклевала. Али, она је стално тврдила да Европа не може да следи пут САД. Она на Обамин програм фискалног стимулисања гледа са ужасом. Током претходне деценије Немачка је следила политику строге штедње. Број њених незапослених је сада са претходних 7% опао на 6,6%. Обама може само да сања о таквим цифрама.

А сада, Меркел користи ову кризу како би инсистирала на томе да Јужна Европа почне да прихвата мере строге штедње. Ера неограниченог трошења у Европи је дошла до свог краја. Свакако је могуће и да Меркел буде приморана да иде у правцу двоспратне Европе – у којој она најважнија, централна зона иде ка бржој политичкој интеграцији, док Јужна Европа опоравља своју економију.

Али, за сада је главни добитник Меркел, са поново охрабреном Немачком коју она предводи. Да, Немци ће гунђати услед финансијског оптерећења због својих расипничких сродника тамо на југу, а Словачка ће морати да буде савладана као једина од 17 држава која још треба одобри пакет спасавања. Али – Берлин ће обезбедити да то тога дође, јер уз већу финансијску одговорност следи и већа моћ. Меркеловој се сада пружа прилика да поново створи Европу по моделу Немачке.

Превод са енглеског: **Василије Клефтакис**